

NOTAT

Information til kommunerne om anbringelser

Hvad har bevæggrunden været for, at man har øget antallet af børn i plejefamilier?

- På baggrund af forskning og den viden vi har fra blandt andet Norge og Sverige, har det været et politisk ønske med Barnets Reform, at børn og unge, får mulighed for anbringelse i et nært omsorgsmiljø med nære stabile voksenrelationer. Plejefamilier kan i mange tilfælde bedst tilbyde dette, fordi de er karakteriseret ved at være et nært og familielignende miljø.
- Barnets Reform er vedtaget af et bredt flertal i Folketinget og trådt i kraft 1. januar 2011. I kommunerne er vi i fuld gang med omstillingen.
- Udviklingen i kommunernes anbringelsestal viser, at kommunerne gør det, som Folketinget har ønsket, og at kommunerne handler helt i overensstemmelse med intentionerne i Barnets Reform. Kommunerne bruger i stigende omfang slægts- og familieplejeanbringelser, hvis det er muligt, frem for at anbringe børn og unge på private opholdssteder eller døgninstitutioner.
- I Barnets Reform er der ligeledes stor fokus på tidlig indsats. Udviklingen i anbringelsestallene viser netop, at der sættes tidligere ind – flere børn anbringes, mens de er små, mens der er færre "sene" anbringelser, som ofte er dem, der bryder sammen.

Kritikere er bekymrede for om antallet af lukkede institutioner vil føre til flere fejlanbringelser i fx plejefamilierne.

- Kommunerne er meget opmærksomme på, at de børn, der har brug for at blive anbragt udenfor hjemmet, også bliver anbragt. Kommunerne anbringer flere af de mindste børn i alderen 0-6 år. For mange af de små børn, vil en plejefamilie være et bedre tilbud end et institutionsmiljø.
- Det handler om muligheden for anbringelse i et nært omsorgsmiljø med nære stabile voksenrelationer. Der vil fortsat være børn og unge, der har brug for at blive anbragt på en døgninstitution eller et privat opholdsted.
- Kommunerne har et stort ansvar for at undgå fejlanbringelser. Kommunerne er meget optaget af at øge kvaliteten af den børnefaglige undersøgelse af barnet (§50- undersøgelse) og indholdet i barnet eller den unges handleplan med henblik på at finde det bedst egnede tilbud til barnet.

Den 7. november 2011

Jnr 03.06.00 F10
Sagsid 000235038

Ref LNT
Int@kl.dk
Dir 3370

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/4

- Med udgangen af 2011 og i begyndelsen af 2012 tager 44 kommuner et nyt it-system i brug "Digitalisering af børn og unge" (DUBU). Formålet med DUBU er bl.a. at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen og understøtte et bedre match mellem barnets behov for støtte og det valgte tilbud.
- Kommunerne har de seneste år udviklet børnehuse/familiehuse, hvor børn, unge og familier kan få forebyggende hjælp i form af bla. familiebehandling, samtaler, psykologhjælp, terapiforløb mv.. Nogle af børnehuseene tilbyder endvidere korte døgnophold.

Hvad gør kommunerne for at forberede plejefamilierne på håndteringen af de 'tungeste' børn?

- Når det handler om de "tungeste børn", har kommunerne med Barnets Reform fået en ny type plejefamilie til at tage sig af de mest behandlingskrævende børn - "kommunale" plejefamilier ("professionelle plejefamilier"). Det er klart, at det kræver, at disse familier har de nødvendige kompetencer og erfaringer til at tage sig af denne gruppe børn og unge. Der er fra centralt hold stort politisk fokus på at understøtte kommunernes rekruttering af kommunale plejefamilier og efter- og videreuddannelse og supervision af de nye plejefamilier.
- Som led i reformen er der afsat 43 mio. kr. til en generel styrkelse af familieejeområdet, som fx rekrutteringsprojekt, udviklingsprojekter i kommunerne og opkvalificering og kompetenceudvikling af plejefamilier.
- Det er vigtigt, at kommunerne er parate med støtte og opbakning til plejefamilierne og støtte til barnet eller den unge, hvis der er behov for det, som fx en kontaktperson eller anden form for behandling.

Kritikere vil måske mene, at økonomi har været den væsentligste faktor til, at man har skruet op for antallet af plejefamilier og tilsvarende ned for institutionspladserne.

- Faldet i antal anbringelser på døgninstitutioner og private opholdssteder er ikke overraskende. Men bekræfter blot den udvikling, vi har set de sidste par år.
- Kommunerne har de senere år arbejdet målrettet med at anbringe flere børn i netværkspleje, slægtsanbringelse og familiepleje i lokalområdet tæt på venner og fritidsinteresser og i tæt samarbejde med dagtilbud eller skolen. Baggrunden er ønsket om at anbringe flere børn og unge i et nært omsorgsmiljø med nære stabile voksenrelationer.
- Med Barnets Reform er der kommet yderligere fokus på den tidlige indsats netop for at undgå, at problemer vokser sig store. Dertil kommer, at Barnets Reform har præciseret, at kommunerne skal vælge den rigtige indsats fra starten af, i stedet for som tidligere at vælge den mindst indgribende foranstaltning. På den måde tages hånd om både barnet og barnets familie, hvilket har betydning for barnets udvikling, trivsel, læring, sundhed og overgang til et selvstændigt voksenliv.
- Der er ingen dokumentation for, at kommunerne lader økonomien diktere deres afgørelser på dette område. Tværtimod, kommunerne har aldrig brugt så mange penge på børn og unge med særlige behov som i 2009, ca. 14,2 mia.

kr. (2011-pris- og opgaveniveau). Kommunerne har efter aftale med den tidligere regering nedbragt udgifterne i 2010 til børn og unge med særlige behov, men udgifterne ligger fortsat på et meget højt niveau (godt 14 mia. kr.).

Specialviden knytter sig ikke til en speciel organisering, som fx en institution

- Omlægningen af indsatsen i kommunerne overfor udsatte og handicappede børn, unge er ikke det samme som, at området afspecialiseres.
- Det vigtige er, at fagpersoner i dagtilbud, på skoler, i familiecentre, på dagbehandlingstilbud etc., har de faglige kompetencer, der er behov for, til at støtte og hjælpe barnet eller den unge så effektivt som muligt.
- Kommunerne har et stort ansvar for at opbygge og sikre den nødvendige viden i de nye lokale tilbud og i almenområdet. Der er fra centralt hold og i kommunerne stor fokus på tidlig indsats og forebyggelse i nærmiljøet, og derfor er det ikke nødvendigvis det bedste at søge rådgivning hos eksperter, som primært har været i fagmiljøer, hvor barnet eller den unge skulle have al sin hjælp og opholde sig hele døgnet på samme matrikel.

Kommunerne kan trække på viden i VISO, og gør det mere og mere

Kommunerne har haft en stigende efterspørgsel på rådgivning i de komplicerede sager og til rådgivning om generelle problemstillinger. Henvendelserne til VISO er steget fra lidt over 200 i kvartalet i 2007 til over 800-900, og antallet der bliver visiteret til VISO-rådgivning er omkring 1050-1100 om året.

Derudover deltager kommunale medarbejdere i VISO-kurser og temadage.

Mellekommunale samarbejder – rammeaftaler i KKR

De sociale rammeaftaler har øget samarbejdet mellem kommunerne. Rammeaftalerne fungerede ikke optimalt de første år, men med den nye rammeaftaler for 2012, som kommunerne har haft ansvaret for at udarbejde, ser det ud til, at der bliver et bedre samarbejde om de tilbud, som det er nødvendigt at samarbejde om. For det er ikke alle tilbud, som der er behov for bliver et samarbejdsemne. Som led i samarbejdet drøfter kommunerne bl.a. behovet for tilbud hos hinanden herunder ændringer i deres måder at anbringe børn på.

Fakta om anbringelsestal

- Kommunerne anbringer ca. 3% færre børn og unge i 2010 sammenlignet med 2009
- Men andelen af 0-17-årige, der er anbragt uden for hjemmet, er uændret fra 2009 til 2010. I begge år er anbringelsesfrekvensen 1,0 pct. Faldet i antallet af anbragte svarer således stort set til faldet i antallet af 0-17 årige.
- Antallet af nyanbringelser er faldet ca. 12 % fra 2009 til 2010.
- Antallet af nyanbringelser er i 2010 steget fra 1. til 2. kvartal og er efterfølgende faldet henover resten af året med det laveste tal i 4. kv.

Det er vigtigt ikke at lade sig forblinde af statistik. Det handler om, hvad børnene og de unge får ud af tilbuddene. Kommunerne arbejder på nye måder og følger tæt med i opfølgningen.

I regnskab 2010 er udgifter til forebyggelse steget ca. 25 mio. kr. fra 2009 til 2010, og anbringelsesudgifterne er faldet ca. 235 mio. kr. fra 2009 til 2010.

Kommunerne er generelt i gang med at nytænke og udvikle indsatsen i nærmiljøet. Kommuner har styrket den tidlige og forebyggende indsats ved fx at øge den praktiske pædagogiske støtte i hjemmet, mere familiebehandling, flere støttekontakt-personer, styrkelse af familiecenter, et tæt samarbejde med SSP og forebyggelseskonsulenter i skolen. Kommunerne har etableret børnehuse (fx Fredericia) og ungecentre som alternativ til en egentlig anbringelse af børn og unge (en slags mellemform/mere fleksible tilbud).